

De Vallei XI

Joris Denoo

Rudi Penne

Margrethe Venema

John Toxopeus

Paul Bersee

Ben Klein

TWEE ZEER KORTE VERHALEN DIE ZICHZELF OPHEFFEN

Zeer kort

IKABOT HUIVER legde zijn hoofd voor zich op tafel en knikte zichzelf toe:

‘Je bent een kraan, Ikabot, je hebt het allemaal voor mekaar.’

Met beide handen vormde hij een kommetje, ving het bloed op dat even uit zijn hals spoot en hevelde dat naar zijn half geopende mond op tafel over. Vervolgens leunde hij tevreden achterover, zich gelijk van zijn bebloede handen bevrijdend, die hij links en rechts van zijn hoofd deponeerde. **IKABOT HUIVER** kon best wel zonder die hinderlijke dingen.

‘Zalig mijn armen van geest,’ sprak zijn hoofd een wijle later.

IKABOT begreep de wenk. Hij schroefde zijn linkerarm los en legde die op de grond. Daarna schudde hij zijn rechterarm af. Aan weerskanten ving hij het bloed dat daarbij vrij kwam in een gereedstaande kom op.

Even kwam **IKABOT HUIVER** tot rust (waaiende bomen die zonlicht filterden, geruis van zee), tot hij het weer op de heupen kreeg. Hij schopte zijn schoenen uit en wrikte met zijn rechtervoet zijn linker los. Hierbij kwam onmiddellijk ook zijn hele linkerbeen mee. Hij schopte die overbodige ledematen ver van zich weg. Hierdoor was echter jeuk ontstaan aan zijn rechterkant, vooral onder aan zijn voetzool. Trillend, huiverend en schuddend zwiepte hij uiteindelijk ook deze onderdelen van zich weg.

‘Het vlees is zwak,’ mompelde het hoofd op de tafel. **IKABOT HUIVER** knikte niet. Alleen: hij hupte met zijn romp van de stoel en rolde zichzelf in de richting van het haardvuur. Een zwerfend been als dommekracht gebruikend, hees hij zichzelf in het vuur. Toen schoot er vrijwel niks meer over van **IKABOT HUIVER**.

En hij zei: *‘Je bent een kraan, Ikabot, je hebt het allemaal voor mekaar.’*

NOG EEN ZEER KORT VERHAAL

JEZEBEL ONHEIL keek staalhard naar haar eigen spiegelbeeld, alsof het een andere persoon betrof. Een permanente tegenligger. Wie won het van wie?

Intussen trok ze haar nethandschoenen uit en wrikte ze zich uit haar schoenen. Het was een fijne begrafenis geweest. Van de dode niks dan goeds. Ze mikte de handschoenen in de badkuip, waar de krant van maandag (met het overlijdensbericht erin) zich gretig door de vlammen liet likken en verzwinden. De fijne rechter- en linkerniemendalletjes verdwenen ook in een mum van tijd, alsof ze nooit hadden bestaan. **JEZEBEL ONHEIL** opende het dakraam in de breedste gaapstand en ontdeed zich verder van haar bovenkleding. Ze hield stuk per stuk in de vlam, tot het volledig vuur had gevat. De lingerie kostte minder moeite of tijd. Weldra was **JEZEBEL** geheel naakt. Verder afpellen was onmogelijk. Uit de badkuip steeg een schroeistank op. Niet alle textiel gaf zich zomaar prijs aan het vuur. Zelfs een stuk van de krant krulde protesterend op.

‘Van de dode niks dan goeds,’ mompelde **JEZEBEL**. Daarna overgoot ze zich met benzine die ze in enkele flessen klaargezet had. Ze keek staalhard naar haar eigen spiegelbeeld, alsof het een andere persoon betrof. *No pain.* **JEZEBEL ONHEIL** stapte dan in bad.

Joris Denoo

Ieder huisje heeft zijn kruisje

Pas na vierentwintig uren schrobde hij het bloed van de stoep. Niet dat hij dienaangaande instructies had ontvangen van de politie, hij vond het gewoon zelf niet opportuun om onmiddellijk alle sporen van het ongeluk te wissen. Maar sinds gisteren was niemand meer naar de donkerbruine vlek voor zijn garageoprit komen kijken. Klaarblijkelijk waren de foto's van juist na het ongeluk voldoende voor de reconstructie van de feiten: de BMW die vijftig meter verder op het voetpad stond, de bumper en de rechterkoplamp verrassend zwaar beschadigd; de meisjesfiets in de vrolijke reggaekleuren, half op het wegdek met het voorwiel draaiend in de wind, verrassend ongeschonden.

Later op de dag durfde hij voor het eerst sinds de gebeurtenis zijn auto uit de garage rijden. Halverwege de oprit, op het moment dat hij gewoonlijk de bocht inzette, doemde het kruis op in zijn buitenspiegel. Stapvoets liet hij zich achteruit bollen en kon op het nippertje afdraaien tussen het kruis en zijn brievenbus. Hij bleef nog even staan om de constructie te bekijken. De dwarsbalk was met een sjorring aan de opstaande balk gehecht, die op zijn beurt in de losse aarde tussen zijn viooltjes stak. Een bordje met een datum, een meisjesnaam en nog wat tekst die te klein was om vanuit zijn wagen te kunnen lezen. Hij zag ook hoe zijn jonge, kwetsbare viooltjes geen schijn van kans hadden tegen het verpletterende gewicht van de bloemenkrans.

Hij zat in zijn eenpersoonszetel voor de televisie. Op het scherm speelde Homer Simpson zijn sullige zelve. Maar de beelden weerkaatsten op zijn netvlies. Buiten stonden enkele jongeren gitaar te spelen en liedjes van Damien Rice te zingen. Soms las iemand een eigen gedicht voor en zwegen de anderen. Zijn vrouw stond naast zijn zetel het schouwspel te begluren, zich er voor hoedend om te dicht bij het raam te

komen en zelf gezien te worden.

'Voor de ouders moet het verschrikkelijk zijn.'

Hij reageerde niet en bleef hologig naar de televisie staren.

'Wij kunnen ons niet voorstellen wat het is om je kind te verliezen.'

Omdat hij wist dat ze toch niet zou afhouden, antwoordde hij:

'Nee, dat kunnen we niet'

In een flits visualiseerde hij de kolonie onvruchtbare zaadcellen in zijn teelballen. Hij stond naast haar naar buiten te kijken. De jongen met de gitaar vertrapte met zijn punklaarzen de laatste overgebleven viooltjes. Toen hij het raam luik met zijn onvermijdelijke geratel ontrolde, protesteerde ze:

'Hoe kun je zo iets doen? Ze zullen ons nu wel een gebrek aan medeleven verwijten.'

Het houten kruis in de voortuin weerstond de wisseling van de seizoenen. De vrienden en vriendinnen bleven steeds langer weg, enkel de jaarlijkse herdenkingen zorgden nog voor enige opkomst. De bres die de dood van het meisje in zijn perkplanten geslagen had, was terug dichtgegroeid. De slagersvrouw vertelde hem dat de ouders naar het buitenland verhuisd waren. Zijn brievenbus had hij al na enkele maanden afgebroken en verplaatst. Kwestie van opnieuw vlot de eigen oprit op en uit te rijden. Al kwam het hem eerlijk gezegd goed uit, hij was nooit erg tevreden geweest met de oorspronkelijke plaats van dit lelijke ding.

Vandaag is het een mooie lentedag. De burens zien hem met zijn grote tuingieter de viooltjes rond het kruis begieten. Met een snelle beweging maakt hij met zijn zakdoek het naamplaatje terug schoon.

Rudi Penne

De cirkel

In het boek *Also sprach Zarathustra* gebruikt Friedrich Nietzsche de kameel, de leeuw en het kind als metaforen om de ontwikkeling van de menselijke geest te beschrijven. Eigenlijk betreft die ontwikkeling een kringloop, beginnend en eindigend bij het kind als blank blad. Nietzsche start in de eerste redevoering van Zarathoestra echter bij de kameel.

De kameel, grootgebracht om te dragen, staat in dienst van de karavaan. Het is echter niet voor niets dat hij zijn voorgangers domweg volgt. Hij is verzekerd van voedsel en onderdak, heeft een levensdoel en kan er van op aan dat hij omwille van zijn dienstbaarheid gewaardeerd wordt. Daarom heeft hij niets te vrezen.

Slaagt de opvoeding, dan is elke deugd van het individu een publiek nut en een particulier nadeel, schrijft Nietzsche. Diep in ons hart zijn we ons ervan bewust dat we onderdeel zijn van een groot theater. Ergens klopt er iets niet, maar in het monotoon gedreun van elke dag vergeten we dat al snel. *We vergeten onszelf...*

Op het moment dat de kameel zich ervan bewust wordt dat hij niet uit eigen vrije wil handelt, voelt hij zich verontwaardigd. Had hij aanvankelijk geen besef van de last op zijn rug, nu voelt hij hoe zwaar hij aldoor moet tillen. Het verlangen naar vrijheid grijpt hem aan. Hij moet iets doen.... Op het moment dat de kameel uit de stoet losbreekt vindt een gedaantewisseling plaats: de gemoedstoestand van zijn geest verandert van die van de kameel in die van de leeuw.

De leeuw is er achter gekomen dat de samenleving hem niet geeft wat hij wezenlijk nodig heeft, maar dat ze zijn zelfontplooiing en geluk belemmeren. Eenmaal los van de stoet weet hij echter niet meer waar hij aan toe is. Hij is gedesorienteerd. Niemand kan hem vertellen wie hij is en wat zijn doel is. Omdat hij alle houvast verloren heeft, gaat hij als een dolle tekeer.

Pas als hij tot bedaren komt, gaat hij op zoek naar een alternatief. Hij vraagt zich af: *Moeten wij niet zelf Goden worden?* en raakt overtuigd dat daar alle reden toe is.

Wij willen worden die wij zijn, roept de tot zichzelf gekomen mens, – *nieuw, uniek, onvergelijklijk, wij willen onszelf de wet voorschrijven, onszelf scheppen!* En: *Wij willen zelf onze eigen experimenten en proefdieren zijn!* Op dat moment van bewustwording vindt de tweede gedaantewisseling plaats: de gemoedstoestand van zijn geest verandert van die van de leeuw in die van het kind.

Het kind kan geen enkele constructivistische waarheid meer serieus nemen. Beginnend als een blank blad scheidt hij zijn eigen waarheid en neemt daarbij zijn eigen verbeelding en geweten als uitgangspunt. Wat hij scheidt is echter net zo subjectief. Ook zijn waarheid is een constructie, is in wezen *schijn*.

Het kind speelt met en lacht daarom om de werkelijkheid: hij scheidt waarheid en hij breekt haar ook weer af. Nooit meer mag hij zich nog aan één grote waarheid vastklampen. Hij moet blijven scheppen en herscheppen. Binnen de context van de samenleving bestaat zijn levenshouding nu uit spel, uit lachen om zichzelf en *een goede wil tot schijn*, waarbij elk weten zich op het besef niet te weten baseert.

Zal de nieuwgeboren mens altijd moeten blijven schipperen tussen opbouwen en afbreken of voert zijn weg steeds verder terug naar de bron om stil, maar baarmoederlijk ingebed, als blank blad te eindigen? Of knipt de dood de levenscirkel definitief aan flarden en betreft de hoop op eeuwig *nieuwbeginnen* een laatste illusie?

Margrethe Venema

Wachie

De sneltrein van Utrecht naar Amsterdam rijdt langs het Muiderpoortstation, in hooguit twee seconden. De trapgevel, eventjes zichtbaar tussen de bomen, het is er nog, het gebouwtje, misschien de begraafplaats daarachter ook nog wel. 's Winters, als er ijs lag op het kanaal, klom ik langs de kademuur omhoog en bekeek de foto's op de zerken. Een half voetbalveld, meer was het niet, links en rechts afgeschermd door prikkeldraad en struiken met doornen. Ik moest lachen om de teksten, om de voorwerpen die er lagen. Een bot, een afgekloven speelgoedbeest.

Tussen ons huis en het kanaal was een strook groen dat bewaakt werd door een man met een pet met het stadswapen boven de klep, en een hond. Beide waren stokoud en werden in leven gehouden door de gemeente. Het wachie, zo noemden we hem, bewaakte het gras waarop we niet mochten voetballen. De hond had kale plekken en bulten en maakte soms een onverwachte beweging naar een rat. Ratten waren er in overvloed.

'De hond doet je niks,' zei het wachie als hij langs kwam. Als de bal voor zijn voeten kwam schopte hij hem terug.

Op een dag in de zomer was het wachie alleen. Ik riep iets, of het niet warm was onder die pet. Hij reageerde niet, keek naar de grond, sjokte verder, krommer dan ooit.

'Waar is de hond,' vroeg ik.

'Dood,' zei hij. 'Hij is me net voor.'

'Wat erg,' zei ik.

'Wat moet ik nou met dat beest? Moet ie mee met de gemeentereiniging?'

Ik haalde geld op in de buurt en daarna hebben we de hond begraven aan de overkant van het kanaal. Het wachie stond er bij met zijn pet in zijn handen. 'Het was mijn enige vriend,' zei hij.

De beheerder van de begraafplaats sloeg een arm om hem heen. 'Kom mee, ouwe,' zei hij, 'dan maken we samen een flesje open.'

Wachie glimlachte door zijn tranen heen.

Er raasde opnieuw een trein voorbij.

John Toxopeus

Bezoek

Het Westen is in oorlog met terroristen die af en toe kunnen juichen na een geslaagde terreuractie met honderden dode burgers. Er zijn mensen die daar heel nuchter onder blijven, maar niet Walter de Biesmond. Walter komt al maanden zijn huis niet meer uit, bang als hij is slachtoffer te worden van een terroristische actie. Maar veel ongevallen vinden juist plaats in huiselijke sfeer en ook nu dreigt dat te gaan gebeuren. Op een middag gaat de bel. Walter gluurt door het deurraampje en ziet een vermoeid gezicht.

‘Ik ben de Verlosser. Geef mij alstublieft wat brood en een uurtje rust op uw gerieflijke bank’, vraagt het gezicht allervriendelijkst.

Walter twijfelt, maar twijfelen wil hij niet. Niet nu! Een Verlosser in huis kan immers geen kwaad. Hij laat de man binnen. Al snel ligt de Verlosser languit op het glimmende bruine leer van de bank. Aan zijn naakte en zandvuile voeten hangen versleten sandalen. De teennagels zijn lang en zwart. Zijn mager lijf wordt bedekt door een constructie van jutezakken. Met een overdosis aan zelfmedelijden en ogen als van een stokvis staart hij Walter aan. Moe, maar dankbaar, neemt hij een kopje thee en een koekje in ontvangst. Een lange vinger. Daar had de Verlosser wel trek in, want hij gaat er eens goed voor zitten. Het leer kraakt. Met een plechtige beweging stopt hij de lange besuikerde vinger in zijn mond. Het lichaam van de Verlosser krijgt een kleurrijk aureool en zijn gelaat straalt daadkracht en devotie uit. Tijdens dit sacrale moment is niets meer wat het had moeten zijn. De burgerlijk ingerichte kamer verandert in een tempel. De bielzen salontafel wordt een altaar. Walter de Biesmond maakt zich op voor een wonder. Maar het restant van de lange vinger valt op knullige wijze in de thee van de Verlosser. Met een onnozel gezicht kijkt de Verlosser hem aan. Ontgoocheld hapt Walter naar lucht.

‘Daar zit een mislukte Verlosser’, laat hij zich ontvallen.

‘Valt het je soms tegen? Verwacht van mij geen wonderen, zeg.

Een mislukte Verlosser. Daar heb je helemaal gelijk in. Ik kan onmogelijk gaan roepen dat ik aan de hoge verwachtingen van mijn scheppers heb voldaan. Die hebben zo hun best gedaan om de juiste bestanddelen uit bewaard gebleven bloed en haar van Jezus te halen. Er moest een wederopstanding gaan plaatsvinden. De technologie om Jezus terug te laten keren is immers aanwezig. En mijn moeder? Dat was een jonge en maagdelijke vrouw, die tijdens een quiz op televisie werd geselecteerd uit tientallen gegadigden om het erfelijke materiaal in een onbevuchte eicel in te laten brengen. Wil je nog meer horen?’

Walter knikt maar wat.

‘Na mijn geboorte werd ik grootgebracht door opvoedkundigen van een sekte. Maar al snel bleek dat ik erg onhandig was en dat de wonderen uitbleven. Er moest dus opnieuw worden gekloond en ik werd simpelweg gedumpte. En hier ben ik dan. Een attractie die van deur naar deur trekt en leeft van de gulheid van vriendelijke mensen.’

Walter de Biesmond kijkt de bedrieger aan met een blik vol afschuw en heeft veel zin de man een flinke schop tegen zijn jute kont te verkopen. Het leek zo mooi: een Verlosser in huis! Veiliger kan het leven toch niet zijn...

Paul Bersee

saladeproza

wanhopige zoektocht naar velden schedelhaar
suïdecijfers plegen zelfmoord
meer dan driekwart der belgen heeft last van erotische
visioenen op het werk
er sterven in vlaanderen meer mensen door afgunst dan door
straling van gordijnen
vierkante kortingsbon voor het inkorten van sokken
een goede conditie is essentieel voor behang
lugubere vrouw verdwijnt in bierflesje
merkel kandidate jetset-queen van monaco
ongeloof en verbijstering na nolens' depressief optreden in
turnhout
zwaar bier in urnen slaat fors op
12 ton medicijnen tegen luchtwegeninfecties gevonden op
veurnes kerkhof
dirigent vuilgebekt koor gedecoreerd door sponsor
eerste groot moment van de revolutie verwacht in 2016
fantast hangt schoonmoeder in kerstboom
duitse treinbestuurders verwarmen jonge vrouwen tijdens
korte stops in stations
dames met klasse wensen discrete ontmoetingen met
kabouters
dansen met enkelband nieuwe trend
neem een zuinig paard in huis
investeer in lavementen
een kwartier niet ademen verkwikt de pancreas
dolle biljartbal sukkelt in de schelde
wuivende gangsters verdwijnen met 7 miljoen euro tijdens
zonsverduistering
k. experimenteerde volle maand met geurende gedichten
gezellig met okapi in de zetel
regering wil nog dit jaar ons witloof in kongo promoten
luchtige film lotgevallen van een matras
wie slaapt met een niet-waterdichte vrouw kan verzuipen
k. weer gevraagd voor fotoshoot japanse magazine

nolens geeft 10 lessen voor debuterende dichters in grot van
han

Ben Klein – selectie uit zijn brieftijdschrift 'HA'
Verschijnt driemaandelijks, inschrijven
ftf.vermeulen@gmail.com